TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Xuất nhập khẩu 4 tháng đầu năm tăng trưởng cao so với cùng kỳ

08:36 05/05/2021

Mặc dù dịch Covid-19 vẫn diễn biến phức tạp tại nhiều quốc gia trên thế giới, nhưng hoạt động xuất nhập khẩu của Việt Nam trong 4 tháng đầu năm 2021 vẫn ghi nhận đà tăng trưởng cao so với cùng kỳ năm 2020 với tốc độ tăng cao nhất trong vòng 10 năm qua.

Tổng kim ngạch xuất, nhập khẩu hàng hóa 4 tháng đầu năm nay ước tính đạt 206,51 tỷ USD, tăng 29,5% so với cùng kỳ năm trước, trong đó xuất khẩu đạt 103,9 tỷ USD, tăng 28,3%; nhập khẩu đạt 102,6 tỷ USD, tăng 30,8%. Cán cân thương mại hàng hóa 4 tháng đầu năm ước tính xuất siêu 1,29 tỷ USD.

Kim ngạch xuất khẩu hàng hóa tăng 28,3% so với cùng kỳ

Kim ngạch xuất khẩu hàng hóa tháng 04/2021 ước tính đạt 25,5 tỷ USD, giảm 14% so với tháng trước, trong đó khu vực kinh tế trong nước đạt 6,69 tỷ USD, giảm 11,4%; khu vực có vốn đầu tư nước ngoài (kể cả dầu thô) đạt 18,8 tỷ USD, giảm 4,9%.

So với cùng kỳ năm trước, kim ngạch xuất khẩu hàng hóa tháng 4 tăng 44,9%, trong đó khu vực kinh tế trong nước tăng 23,8%, khu vực có vốn đầu tư nước ngoài (kể cả dầu thô) tăng 54,2%.
Tính chung 4 tháng đầu năm 2021, kim ngạch xuất khẩu hàng hóa ước tính đạt 103,9 tỷ USD, tăng 28,3% so với cùng kỳ năm trước, trong đó khu vực kinh tế trong nước đạt 25,77 tỷ USD, tăng 12,8%, chiếm 24,8% tổng kim ngạch xuất khẩu; khu vực có vốn đầu tư nước ngoài (kể cả dầu thô) đạt 78,14 tỷ USD, tăng 34,4%, chiếm 75,2%.
Trong 4 tháng có 19 mặt hàng đạt kim ngạch xuất khẩu trên 1 tỷ USD, chiếm 84,5% tổng kim ngạch xuất khẩu (5 mặt hàng đạt kim ngạch xuất khẩu trên 5 tỷ USD, chiếm 59,8%), trong đó điện thoại và linh kiện có giá trị xuất khẩu lớn nhất đạt 18,4 tỷ USD, chiếm 17,7% tổng kim ngạch xuất khẩu, tăng 19,4% so với cùng kỳ năm trước; điện tử, máy tính và linh kiện đạt 15,9 tỷ USD, tăng 30,8%; máy móc thiết bị, dụng cụ phụ tùng đạt 12 tỷ USD, tăng 76,9%; hàng

dệt may đạt 9,5 tỷ USD, tăng 9%; giày dép đạt 6,4 tỷ USD, tăng 18,7%; gỗ và sản phẩm gỗ đạt 5 tỷ USD, tăng 50,5%; phương tiện vận tải và phụ tùng đạt 3,5 tỷ USD, tăng 28%; sắt thép đạt 2,7 tỷ USD, tăng 87,9%; thủy sản đạt 2,4 tỷ USD, tăng 6,1%.

Kim ngạch xuất khẩu nhóm nông, lâm, thuỷ sản: Kim ngạch xuất khẩu tháng 4/2021 ước đạt 2,167 tỷ USD, giảm 10,6% so với tháng 3/2021 và giảm 6,4% so với cùng kỳ năm 2020, chiếm 8,5% tổng kim ngạch xuất khẩu.

Tính chung 4 tháng đầu năm, kim ngạch xuất khẩu nhóm hàng này ước đạt 8,25 tỷ USD, tăng 7,9% so với cùng kỳ năm 2020.

Ảnh minh hoạ

Trong đó, kim ngạch xuất khẩu thủy sản và hàng rau quả ghi nhận sự phục hồi tăng 6,1% và 9,5% so với cùng kỳ năm 2020, đạt 2,39 tỷ USD và 1,35 tỷ USD. Đặc biệt, xuất khẩu cao su trong 4 tháng đầu năm 2021 tăng tới 79,6% về lượng và tăng 111,6% về trị giá so với cùng kỳ năm 2020, đạt 486 nghìn tấn, trị giá 817 triệu USD. Ngoài ra, xuất khẩu sắn và các sản phẩm từ sắn cũng tăng 13,9% về lượng và tăng 23,9 về trị giá so với cùng kỳ năm 2020.

Trong khi đó, xuất khẩu gạo cũng đạt được những kết quả tích cực dù lượng có giảm nhưng giá xuất khẩu lại tăng cao trong 4 tháng đầu năm 2021, với khối lượng đạt 1,89 triệu tấn, trị giá 1,01 tỷ USD, giảm 10,8% về lượng nhưng tăng 1,2% về trị giá so với cùng kỳ năm 2020. Giá xuất khẩu gạo bình quân trong 4 tháng đầu năm 2021 đạt 534 USD/tấn, tăng 13,4% so với cùng kỳ năm 2020.

Tương tự, trong 4 tháng đầu năm 2021, xuất khẩu hạt tiêu đạt 92 nghìn tấn, trị giá 274 triệu USD, giảm 21,3% về lượng nhưng tăng 10,3% về trị giá so với cùng kỳ năm 2020.

Hạt điều là mặt hàng duy nhất có khối lượng tăng 8,6% nhưng trị giá giảm 7,4% so với cùng kỳ năm 2020. Nguyên nhân là do giá xuất khẩu bình quân hạt điều trong 4 tháng đầu năm 2021 đã giảm 14,7% so với cùng kỳ năm 2020, đạt 5.878 USD/tấn.

Kim ngạch xuất khẩu nhóm nhiên liệu và khoáng sản: là nhóm hàng duy nhất có kim ngạch xuất khẩu giảm trong 4 tháng đầu năm 2021, với mức giảm 21,6%, đạt 922 triệu USD. Nhóm hàng này ghi nhận sự sụt giảm kim ngạch so với cùng kỳ năm ngoái ở các mặt hàng như: Dầu thô giảm 16,7%, xăng dầu các loại giảm 37,9%. Trong khi đó, than đá tăng 47,1%; quặng và khoáng sản khác tăng 25,6% so với cùng kỳ.

Kim ngạch xuất khẩu nhóm hàng công nghiệp chế biến: Tính chung 4 tháng năm 2021, kim ngạch xuất khẩu nhóm hàng công nghiệp chế biến đạt 89,73 tỷ USD, tăng 31,2% so với cùng kỳ, chiếm 86,4% tổng kim ngạch xuất khẩu chung của cả nước. Trong nhóm hàng này, kim ngạch xuất khẩu nhiều mặt hàng chủ lực đạt mức tăng trưởng 2 con số như: Điện thoại các loại và linh kiện đạt 18,4 tỷ USD, tăng 19,4% so với 4 tháng năm 2020; Máy vi tính, sản phẩm điện tử và linh kiện đạt 15,85 tỷ USD, tăng 30,8%; Máy móc, thiết bị, dụng cụ, phụ tùng khác đạt 12 tỷ USD, tăng tới 76,9%; Gỗ và sản phẩm gỗ đạt 4,9 tỷ USD, tăng 50,5%; Sắt thép các loại tăng 87,9%... Xuất khẩu các mặt hàng may mặc, giày dép vốn bị ảnh hưởng nặng nề bởi đại dịch Covid-19 cũng cho thấy sự phục hồi tốt trong 4 tháng đầu năm 2021. Cụ thể, kim ngạch xuất khẩu hàng dệt và may mặc tăng 9% so với cùng kỳ năm 2020, đạt 9,5 tỷ USD; giày dép các loại tăng 18,7%, đạt 6,39 tỷ USD; Xơ, sợi dệt các loại tăng 43,4%, đạt 1,64 tỷ USD; Nguyên phụ liệu dệt may, da giày tăng 14,1%, đạt 642 triệu USD.

Như vậy hầu hết các mặt hàng kể trên đều đã bằng hoặc lấy lại đà tăng trưởng so với thời điểm trước khi xảy ra đại dịch Covid-19. Điều này sẽ góp phần quan trọng trong việc thúc đẩy xuất khẩu chung của Việt Nam trong năm 2021.

Về thị trường xuất khẩu: Hoa Kỳ là thị trường xuất khẩu lớn nhất của Việt Nam trong 4 tháng đầu năm nay với kim ngạch đạt 30,26 tỷ USD, tăng 50,1% so với cùng kỳ năm trước. Tiếp đến là Trung Quốc đạt 16,84 tỷ USD, tăng 32,4%. Thị trường EU đạt 12,55 tỷ USD, tăng 18,1%. Thị trường ASEAN đạt 8,75 tỷ USD, tăng 13,3%. Hàn Quốc đạt 6,9 tỷ USD, tăng 12,1%. Nhật Bản đạt 6,5 tỷ USD, tăng 1,5%.

Kim ngạch nhập khẩu hàng hóa tăng 30,8% so với cùng kỳ

Hoạt động nhập khẩu có sự gia tăng mạnh mẽ trong 4 tháng đầu năm 2021 nhờ sự mở rộng của lĩnh vực sản xuất đã thúc đẩy nhu cầu nhập khẩu nguyên liệu đầu vào và sự phục hồi của nhu cầu tiêu dùng trong nước.

Cụ thể, tháng 4/2021, kim ngạch nhập khẩu hàng hóa đạt 27 tỷ USD, tăng 43,5% so với cùng kỳ năm trước, trong đó khu vực kinh tế trong nước tăng 36,3%; khu vực có vốn đầu tư nước ngoài tăng 47,9%.

Tính chung 4 tháng đầu năm 2021, kim ngạch nhập khẩu hàng hóa ước tính đạt 102,61 tỷ USD, tăng 30,8% so với cùng kỳ năm trước, trong đó khu vực kinh tế trong nước đạt 35,69 tỷ USD, tăng 24,8% khu vực có vốn đầu tư nước ngoài đạt 66,92 tỷ USD, tăng 34,2%.

Nhóm hàng cần nhập khẩu: Kim ngạch nhập khẩu tháng 4 ước đạt 23,4 tỷ USD, tăng 39,7% so với cùng kỳ năm 2020. 4 tháng đầu năm 2021 đạt 89,9 tỷ USD, tăng 30%.

Đứng đầu về hàng hóa nhập khẩu trong 4 tháng qua vẫn là máy tính, sản phẩm điện tử và linh kiện với kim ngạch ước đạt 22,05 tỷ USD, tăng 24,8% so với cùng kỳ năm 2020. Kế đến, kim ngạch nhập khẩu máy móc, thiết bị, dụng cụ, phụ tùng ước đạt 14,84 tỷ USD, tăng 31,7% so với cùng kỳ năm 2020.

Ngoài ra, kim ngạch nhập khẩu điện thoại các loại và linh kiện cũng tăng mạnh 44% so với 4 tháng đầu năm 2020, đạt 6,01 tỷ USD; vải các loại tăng 18,2%; chất dẻo nguyên liệu tăng 39,4%; sắt thép các loại tăng 36,5%...

Nhóm hàng cần kiểm soát và hạn chế nhập khẩu: Trong 4 tháng đầu năm 2021, kim ngạch nhập khẩu nhóm hàng cần kiểm soát đạt 6,44 tỷ USD, tăng 27,7% so với cùng kỳ năm 2020. Trong nhóm hàng này, kim ngạch nhập khẩu rau quả tăng 19,4%, bánh kẹo và sản phẩm ngũ cốc tăng 37,9%, ô tô nguyên chiếc dưới 9 chỗ tăng 20,4% về kim ngạch.

Về thị trường nhập khẩu: Trung Quốc vẫn là thị trường nhập khẩu lớn nhất của Việt Nam với kim ngạch đạt 33,1 tỷ USD, tăng 47,8% so với cùng kỳ năm trước; tiếp theo là Hàn Quốc đạt 16,9 tỷ USD, tăng 16,9%; thị trường ASEAN đạt 14,1 tỷ USD, tăng 48,2%; Nhật Bản đạt 7,2 tỷ USD, tăng 10,5%; thị trường EU đạt 5,3 tỷ USD, tăng 16,6%; Hoa Kỳ đạt 5,1 tỷ USD, tăng 7,9%.

Cán cân thương mại hàng hóa xuất siêu 1,29 tỷ USD

Cán cân thương mại hàng hóa tháng 4 ước tính nhập siêu 1,5 tỷ USD. Ước tính 4 tháng đầu năm 2021 cán cân thương mại hàng hóa xuất siêu 1,29 tỷ USD (cùng kỳ năm trước nhập siêu 1,22 tỷ USD), trong đó khu vực kinh tế trong nước nhập siêu 9,92 tỷ USD; khu vực có vốn đầu tư nước ngoài (kể cả dầu thô) xuất siêu 11,21 tỷ USD.

Có thể nói, trong bối cảnh thế giới vẫn đang ở trong tình trạng chịu tác động rất nặng nề của dịch bệnh Covid-19, cùng những hệ quả khác từ dịch bệnh như vấn đề thiếu container rỗng, hay việc tăng giá cước tàu biển, sự cố của kênh đào Suez cộng với chi phí vận chuyển tăng cao… hoạt động xuất nhập khẩu của Việt Nam từ đầu năm đến nay vẫn liên tục ghi nhận những kết quả tích cực và có sự phát triển khá bền vững dựa vào tăng trưởng đồng đều ở tất cả ngành hàng quan trọng như điện tử, dệt may, giày dép, máy móc thiết bị, nông sản… và ở

các thị trường lớn như Mỹ, Trung Quốc, EU, Hàn Quốc, Nhật Bản, ASEAN…
Dự báo hoạt động xuất nhập khẩu sẽ tiếp tục khởi sắc trong thời gian tới khi mà các hiệp định thương mại tự do đang dần được thực thi một cách toàn diện hơn, hiệu quả hơn. Đặc biệt, các hiệp định: CPTPP, EVFTA, UKFTA… sẽ tiếp tục tạo điều kiện để hàng hóa của Việt Nam thâm nhập vào các thị trường đối tác với thuế quan ưu đãi, thông qua đó thúc đẩy xuất khẩu tăng trưởng mạnh trong thời gian tới. Bên cạnh đó, giá hàng hóa xuất khẩu cũng đang có xu hướng tăng, nhất là các mặt hàng thế mạnh của Việt Nam như: gạo, cà phê, chè, cao su, hạt tiêu…sẽ là động lực quan trọng để gia tăng giá trị xuất khẩu.
Tuy nhiên, hoạt động xuất nhập khẩu hiện vẫn phải đối mặt với nhiều rào cản như việc vận chuyển hàng hóa gặp khó khăn; nhiều chuỗi cung ứng bị gián đoạn, nhu cầu thị trường chưa hồi phục đồng đều; chi phí đầu vào như logistics, nguyên liệu nhập khẩu tăng cao; các thị trường xuất khẩu nông, thủy sản liên tục đưa ra những thay đổi trong quy định chứng nhận an toàn thực phẩm… Do đó, bản thân doanh nghiệp phải nỗ lực nâng cao năng lực cạnh tranh cũng như khả năng thích ứng để vượt qua khó khăn, chủ động chuyển hướng để nắm bắt hiệu quả những cơ hội từ bối cảnh mới.
Thời gian qua, trước sự cố siêu tàu mắc kẹt tại kênh đào Suez - điểm quan trọng trên hành trình xuất khẩu hàng hóa sang EU, Bộ Công thương đã có chỉ đạo Thương vụ Việt Nam tại Ai Cập theo dõi sát tiến độ giải phóng tàu Ever Given để thông tin kịp thời đến các doanh nghiệp xuất nhập khẩu. Đồng thời, phối hợp với Bộ Giao thông Vận tải nắm tiến độ giao hàng, làm hàng tại các cảng đầu mối để có biện pháp điều tiết cần thiết. Thời gian tới, Bộ Công thương sẽ tiếp tục tăng cường các hoạt động hỗ trợ doanh nghiệp về thị trường, cải cách thủ tục hành chính liên quan đến xuất nhập khẩu, tháo gỡ khó khăn về đầu vào, hỗ trợ về mặt thông tin, đẩy mạnh tổ chức các hoạt động xúc tiến thương mại trực tuyến nhằm thúc đẩy xuất khẩu hàng hóa.

Minh Anh